

สวัสดีค่ะสมาชิก FOT ทุกคน... ในที่สุดตอนนี้ก็เข้าสู่หน้าฝนโดยสมบูรณ์ เตียวตกตอนเช้า ตอนสาย หรือบางทีก็ตกตอนเย็น ในช่วงเวลาที่กำลังกลับบ้านกันก็มี ไปไหนมาไหนอย่าลืมพกร่ม พร้อมทั้งดูแลสุขภาพกายสุขภาพใจให้ดีพร้อมนะคะ

เมื่อถึงฤดูฝน สิ่งที่คุณคนมักจะได้ยินตามการรายงานข่าว ไม่ว่าจะเป็นทางโทรทัศน์ ข่าวทางวิทยุ หรือแม้แต่หนังสือพิมพ์ ก็คงหนีไม่พ้นเรื่องของ อุทกภัย (น้ำท่วม) วาตภัย (พายุ) ภัยจากธรรมชาติเหล่านี้ บ้างก็เกิดจากอากาศที่เปลี่ยนแปลงไปตามฤดูกาล และบ้างก็เกิดมาจากน้ำมือของมนุษย์ที่ช่วยกันทำร้ายสิ่งแวดล้อมทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยเช่นกัน

"ภัยธรรมชาติ" นี้ เป็นเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดการสูญเสียทั้งจากที่ธรรมชาติสร้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นทาง ดิน น้ำ ฟ้า อากาศ รวมไปถึงที่เกิดขึ้นได้โดยมีการกระทำของมนุษย์เข้าไปเกี่ยวข้อง

อุทกภัย หรือ น้ำท่วม (flood) นั้นเกิดขึ้นเมื่อน้ำเอ่อล้นท่วมพื้นที่ และเมื่อผ่านไประยะเวลาหนึ่งน้ำจึงลดทำให้ทุกอย่างกลับคืนสู่สภาวะปกติ "น้ำท่วม" เป็นภัยธรรมชาติที่เคยเกิดขึ้นอยู่บ่อยครั้ง และยังเกิดอยู่ รวมไปถึงมีแนวโน้มว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยสามารถแบ่งออกเป็นสาเหตุหลักๆ ได้ 6 ประการ

★ ทำไมน้ำจึงท่วม?

สาเหตุหลักๆ ที่ทำให้น้ำท่วม แบ่งออกได้เป็น 6 อย่างด้วยกัน ดังนี้

- ฝนตกหนัก** : ช่วงเวลาที่มีลมพายุหรือลมมรสุมพัดผ่านเข้ามาในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ทำให้เกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน จนปริมาณน้ำสะสมเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ส่งผลให้น้ำเอ่อล้นท่วมขังขึ้นมามีได้ ยิ่งลมพายุมีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นพายุโซนร้อนหรือไต้ฝุ่น โอกาสที่จะเกิดน้ำท่วมหนักย่อมสูงขึ้นไปด้วย ดังนั้นจังหวัดที่อยู่ตามแนวลมมรสุมพัดผ่านย่อมมีโอกาสเสี่ยงต่อกับภัยพิบัติจากน้ำท่วมขังมากกว่าพื้นที่ปลอดลมมรสุม
 - หิมะหรือน้ำแข็งละลาย** : ในเขตหนาวทางตอนเหนือของโลก ทั้งทวีปยุโรป อเมริกาเหนือ และเอเชีย ตามเทือกเขาสูงจะมีหิมะหรือน้ำแข็งปกคลุมตลอดปีและสะสมมากขึ้นในฤดูหนาว ครั้นเมื่ออุณหภูมิสูงขึ้นในฤดูร้อน หิมะหรือน้ำแข็งบางส่วนจะละลาย บางครั้งละลายมากจนทำให้น้ำท่วมได้ อย่างเช่นที่เคยเกิดทางตอนเหนือของสแกนดิเนเวีย แคนาดา และรัสเซีย
 - สร้างชุมชนขวางทางไหลของน้ำ** : ปกติน้ำย่อมไหลจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ และไหลไปตามแม่น้ำลำคลองระบายออกสู่ทะเล แต่เมื่อบ้านเมืองมีประชากรมากขึ้น ส่งผลให้มีการขยายเมืองหรือชุมชน บางชุมชนรุกล้ำเข้าไปตั้งขวางทางไหลของน้ำตามธรรมชาติ รวมไปถึงสร้างถนนขวางทางน้ำด้วย ดังนั้นเมื่อน้ำไม่สามารถไหลระบายไปได้ก็ย่อมเอ่อล้นท่วมขังให้แก่ชุมชน การวางผังเมืองและการปฏิบัติตามข้อกำหนดจึงเป็นเรื่องสำคัญมาก
 - เขื่อนพัง** : เขื่อน จริงอยู่ว่ามนุษย์เราสร้างเพื่อเก็บกักน้ำสำหรับการชลประทาน หรือผลิตกระแสไฟฟ้า แต่น้ำมีปริมาณมากจนเกินไปที่เขื่อนจะรองรับน้ำได้ก็จำเป็นต้องปล่อยน้ำออกมา และถ้าเขื่อนไม่สามารถทนรับปริมาณน้ำที่เพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันได้ หรือเกิดแผ่นดินไหวรุนแรง ภูเขาไฟระเบิด ก็ย่อมทำให้เขื่อนแตกและพังทลายลงได้
 - นโยบายของรัฐ** : อย่างเช่นรัฐกำหนดนโยบายให้บางพื้นที่เป็นเขตรองรับน้ำเพื่อป้องกันไม่ให้อีกพื้นที่ที่คิดว่าสำคัญต้องประสบปัญหา ก็จะทำให้พื้นที่ที่ถูกเลือกให้รับเคราะห์ต้องจมอยู่ในน้ำท่วมไปโดยปริยาย อย่างเช่นน้ำท่วมขังพื้นที่โดยรอบกรุงเทพฯ ก็เป็นผลมาจากนโยบายป้องกันกรุงเทพฯ ที่เป็นเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ
 - การตัดไม้ทำลายป่า** : ต้นไม้คอยช่วยดูดซับน้ำฝนเอาไว้ ขณะที่รากไม้และต้นไม้คอยขวางกั้นกระแสน้ำให้ค่อยๆ ลดความรุนแรงลงก่อนจะไหลลงสู่พื้นที่ราบ จนมาถึง ณ ยุคปัจจุบัน เมื่อภูเขาที่เคยมีป่าไม้ปกคลุมเขียวชอุ่มกลายเป็นภูเขาหัวโล้นจากการตัดต้นไม้และถางทำลายป่า ทำให้ไม่มีตัวช่วยป้องกันความรุนแรงของกระแสน้ำ ปัญหาน้ำป่าจึงเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทั้งยังสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ
- ฝนที่ตกบนภูเขาหัวโล้นยังชะล้างเอาดิน หิน และกรวดทราย ไหลตามน้ำลงมามีด้วย เมื่อมาตกตะกอนอยู่ตามแหล่งน้ำธรรมชาติ พลอยทำให้แม่น้ำลำคลองตื้นเขิน จนไม่สามารถรองรับและระบายน้ำได้มากเหมือนเช่นเดิม และเป็นเหตุสืบเนื่องให้น้ำล้นตลิ่งขึ้นมาท่วมสองฝั่งตามมาในที่สุด

ซึ่งจะเห็นได้ว่า สาเหตุหลัก 6 ข้อที่กล่าวมานั้น ธรรมชาติเป็นผู้กระทำ 2 ข้อ ส่วนที่เหลือ มาจากน้ำมือมนุษย์ทั้งสิ้น

สำหรับการตัดไม้ทำลายป่า นอกจากจะทำให้เกิดน้ำท่วมซึ่งถือว่าเป็นเหตุการณ์ภัยทางธรรมชาติอย่างรุนแรง และเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน และก่อให้เกิดสภาพภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงอย่างผิด

ธรรมชาติ ซึ่งจะผลให้เกิด ไฟป่า ดินถล่ม แผ่นดินไหว สึนามิ ภูเขาไฟระเบิด ตามๆ กันมา ล้วนแล้วแต่ภัยพิบัติที่
เราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้.

ข้อมูลอ้างอิงจาก : หนังสือ “รู้ทันภัยพิบัติ” โดยคุณ กฤษดา เกิดดี สหพ. วงกลม

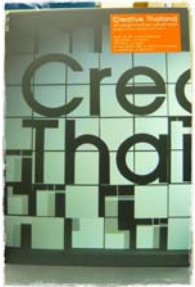
★ เมืองเหนือที่ทำให้หลายคนหลงเสน่ห์นอกเหนือไปจาก เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ก็ยังมีอีกหนึ่งเมือง นั่นคือ **เมืองน่าน** ใน
ฉบับนี้ทาง FOT ก็ขอ แนะนำ ... เมืองที่ได้รับ **“รางวัลเทศบาลน่าอยู่อย่างยั่งยืน”**

เมืองน่านเป็นชุมชนเมืองเล็ก ๆ ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของกลางแม่น้ำน่าน บริเวณกลางเมืองน่านมีสถานที่สำคัญ
เก่าแก่และทรงคุณค่าหลายแห่ง อาทิเช่น พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดน่านซึ่งเคยเป็นคุ้มเจ้าผู้ปกครองนครน่าน วัดภูมินทร์ที่มี
ภาพจิตรกรรมฝาผนังอันเลื่องชื่อและกำแพงเมืองเก่า เป็นต้น การจัดการที่เข้มแข็งของชุมชนชาวน่าน ทำให้บริเวณนี้ได้รับการ
ประกาศเป็น **“เขตอนุรักษ์และพัฒนาเมืองเก่า”** เมื่อปี 2548 ด้วยเหตุนี้เราจึงไม่พบเห็นอาคารสูงและสายไฟฟ้าระเกะระกะสายตา
เนื่องจากถูกนำลงใต้ดิน และยังพบเห็นร่องรอยของหน่วยงานราชการต่างๆ ที่ได้รับการส่งเสริมให้อนุรักษ์ไว้

จากการพัฒนาเมืองที่มุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม และสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยการมีส่วนร่วมจากฝ่ายต่างๆ ทั้ง
ชุมชน ประชาสังคม ภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน มีคณะกรรมการและกลุ่มต่างๆ เข้ามาจับบทบาทในการพัฒนาเมืองอย่างแข็งขัน
ซึ่งแม้จะมีการผลัดเปลี่ยนคณะผู้บริหารเมือง แต่กลุ่มต่างๆ ก็ยังยึดมั่นและสืบสานงานต่อไป

ความสะอาดของเมืองน่านตั้งแต่ถนนสายหลักจนถึงถนนซอย โดยไม่มีเจ้าหน้าที่เทศกิจกวาดถนนในตอนเช้าอย่างเมือง
อื่นๆ เพราะที่นี่ยังเป็นห้องรับแขกให้นักท่องเที่ยวจากทั่วสารทิศได้มาตั้งหลักและมีข้อมูลก่อนที่จะเดินทางไปเยือนแหล่ง
ท่องเที่ยวต่างๆ นอกเมือง โดยมี **“ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว”** ตั้งอยู่ใจกลางเมือง หากต้องการชมเมืองน่านก็จะมีรถรางชมเมืองไว้
บริการ.

ข้อมูลอ้างอิงจาก : <http://www.tei.or.th/review/110124-review-muangnan.pdf>

... กิจกรรมข่าวสารของสถาบัน ...	กิจกรรมร่วมสนุก กับ FOTI
★ บทความต่างๆ ของสถาบัน ที่ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ สามารถเข้าชมได้ที่ http://www.tei.or.th/th_main.htm ★ เอกสารโหลดฟรีและข่าวสารการอบรม เข้าชมได้ที่ http://www.tei.or.th/th_main.htm ★ งานสัมมนาการจัดการอาคารให้ได้ประหยัดพลังงาน (ครั้งที่2) สามารถเข้าชมได้ที่ http://www.tei.or.th/carbonreductionbuilding/news/20110426-pr.html ★ กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม “น่าน” รายละเอียดจะแจ้งให้ ทราบในโอกาสต่อไป.	★ ผู้โชคดีได้รับหนังสือ Creative Thailand สร้างเศรษฐกิจไทยด้วยความคิด สร้างสรรค์ จาก TCDC ได้แก่ 1. คุณโอฬาร ประทุมรัตน์ 2. คุณสุทธา ทองคำเหนิด ขอขอบคุณ ขอเสนอแนะ และคำติชม ที่มี ต่อ Friends of TEI. *เปิดรับความคิดเห็นและข้อติ-ชม ของทุก ท่านนะคะ ของรางวัลยังมีมอบให้อีกนะคะ.

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย (สลท.) Thailand Environment Institute (TEI) Website: www.tei.or.th

เลขที่16/151 เมืองทองธานี ถ.บอนด์สตรีท ต.บางพูด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี รหัสไปรษณีย์ 11120

☎ 02-503-3333 ต่อ 104,105 ติดต่อ สาวรยา ตัวงสำรยญ [sawanya@tei.or.th]

ชื่อที่อยู่ผู้ฝาก:

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย 16/151 เมืองทองธานี
ตำบลบางพูด ปากเกร็ด นนทบุรี 11120

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาตพิเศษเลขที่ 01/2546
ไปรษณีย์ปากเกร็ด

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ จ่าหน้าซองไม่ชัดเจน
 - ☐ ไม่มีเลขที่บ้านตามจ่าหน้า
 - ☐ ไม่ยอมรับ
 - ☐ ไม่มีผู้รับตามจ่าหน้า
 - ☐ ไม่มารับภายในกำหนด
 - ☐ เลิกกิจการ
 - ☐ ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
 - ☐ อื่นๆ
- ลงชื่อ